



Mijn verhaal begint met mij, terwijl ik op het bed zit en uit het raam kijk.

Ik weet dat dit niet erg bijzonder klinkt, maar ik zal je vertellen waar dat bed staat en wat ik hiervandaan kan zien. Mijn bed staat in de hoek van een kamer die net groot genoeg is voor het bed, en het bed is net groot genoeg voor een jongen van mijn leeftijd.

(Twaalf – bijna dertien – en mager.)

Het raam neemt bijna de hele muur in beslag. Het is van speciaal getint glas zodat de kamer altijd dezelfde temperatuur heeft. De deur is op slot en je hebt een speciale elektronische kaart nodig om hem open te krijgen. Als je hem open zou kunnen maken, zou je in een lange gang komen waar absoluut niks is behalve camera's aan het plafond en een dikke man die aan de overkant op een plastic stoel zit. Hij draagt een paarse jas en broek, en de kans is groot dat hij slaapt.

Deze dikke man noemen ze een suppoost. En daar heb je er hier heel veel van. Maar hij is volgens mij de dikste.

De gang met de camera's en de dikke suppoost bevindt zich op de zesde verdieping van een gebouw dat op een omgekeerde boot van glas en metaal lijkt. Overal waar je kijkt zijn weerspiegelingen: van jou, gezichten van anderen, de regenwolken. De bolle glazen wanden lopen helemaal door tot aan de rand van een paar heel hoge kliffen – in de verste verte is alleen maar gras en modder en beneden zijn de rotsen en de zee. De rotsen bevinden zich aan de noordkant van het eiland, het midden van het quarantainegebied – ver verwijderd van de stad en mijn huis.

De naam van het gebouw is Spectrum College.

Of voluit: Spectrum College voor Bijzondere Kinderen.

Het is eigenlijk net een heel grote school. Maar dan wel de saaiste school van de hele wereld, waar je nooit meer vanaf komt.

En wat het uitzicht uit het raam betreft?

Ik weet dat de zee er is, en de lucht en de rotsen, maar het licht van het plafond schijnt via het glas in mijn ogen. Als ik dus naar de donkere hemel kijk, zie ik alleen mijn eigen spiegelbeeld. Dat, en dat harige, grijze beest dat in de hoek fladdert. Een 'mot' noemen ze het; ongedierte met voelsprietten en grijsgevlekte vleugels. Ik jaag hem weg en hij vliegt naar het plafond en cirkelt rond de lamp.

Ik probeer het fladderende geluid te negeren en ga verder met mijn oefeningen: 'bed', 'stoel', (eentje, aan de vloer vastgeschroefd), 'raam', 'mijn horloge' – woorden zat om te oefenen. Het zit namelijk zo: ik weet wat de woorden betekenen. Ik weet hoe ik ze moet schrijven. Ik kan ze alleen niet zeggen. Ik ben er net zo goed in als de mot.

Sinds mama dood is.

Ik kijk weer op mijn horloge. Het vierkante groene digitale horloge dat zij me heeft gegeven. Het laatste cadeau dat ik van haar heb gekregen. Het beste cadeau dat ik ooit van haar heb gekregen. Zelfs papa heeft het een keer gepikt omdat hij het ‘cool’ vond, en ik moest aan zijn kop zeuren voordat hij het teruggaf.

Ik heb geluk gehad dat ik het nog steeds heb: we mogen in het College niks persoonlijks hebben, maar ik schopte en beet zodat ze het niet konden afpakken. Ik open de foto op het schermpje.

Het is een zomermiddag en we zijn in de achtertuin van ons huis in de stad. Je kunt de zon nog net op de rivier zien schijnen, glinsterend boven de muur achter in de tuin, en verder weg – aan de overkant van de rivier – de skyline van hoge glazen torens.

Premium.

Stad van het Zuiden en de hoofdstad van het eiland. Toen de rest van de wereld te warm werd en onder de zon verdorde, kwam iedereen hiernaartoe – met z’n honderden, duizenden tegelijk – om op deze koude grijze rots te wonen. Was het hier af en toe maar eens warm. Het is hier altijd slecht weer. Maar voor mij is deze foto altijd de plek waar mijn huis staat, waar papa is en waar ik – dat weet ik zeker – op een dag weer naartoe zal gaan.

Op dit moment ben ik echter meer geïnteresseerd in de persoon in de tuin. Het is mijn moeder, Laura, voordat ze ziek werd. Ze heeft lang krullend haar dat de kleur heeft van glimmende nieuwe munten en ze lacht om iets wat iemand heeft gezegd, papa of ik.

Er was namelijk een tijd dat ik wél normaal praatte, net

als iedereen. Mama en ik praatten heel veel met elkaar. Papa en ik praatten een beetje met elkaar. Nu is het alsof ik de moeilijkste taal ter wereld moet leren. Ik weet dat ik het kan, vanbinnen, alleen als ik iets hardop moet zeggen gebeurt er niks. En hoe meer ik mijn best doe, hoe moeilijker het wordt.

Ze willen me hier aan het praten krijgen – dokter Fredericks met zijn onderzoeken – maar het lukt niet. Mensen staren me nog steeds vreemd aan als ik rood word, of soms lachen ze en zeggen ze wat ze denken dat ik wil gaan zeggen.

Nee dank je, dan oefen ik liever op een insect. Daar zijn er genoeg van, dus dat is geen probleem. Fladderende motten die rond de lampen cirkelen zoals die ene die nu in mijn kamer zit, en spinnen die in de hoeken zitten te loeren, of kakkerlakken die bij de vuilnisbakken rondrennen. Al die nutteloze insecten en parasieten die het rode oog heeft achtergelaten. We nemen meestal niet eens de moeite om hun echte naam te achterhalen. We noemen het gewoon ongedierte, want dat is het. Meer niet.

En omdat ze er nu eenmaal zijn, praat ik tegen ze als ik moet oefenen. Niet dat je trouwens bij ze in de buurt mag komen, al weet iedereen dat het de enige wezens zijn die het virus niet kunnen krijgen. Ik heb dus niet gemeld dat dit fladderende beest in mijn kamer zit, want ik vind het fijn om te oefenen terwijl hij rondzoemt. Hij zal niks terugzeggen, maar hij staart of lacht tenminste niet: ik kan me bijna voorstellen dat hij luistert.

Dat doe ik vaak.

Oké, insect, zeg ik in gedachten tegen mezelf, *laten we eens kijken wat jij denkt dat ik deze keer tegen je zeg.*

Ik wil dus net opnieuw B-E-D zeggen – of in elk geval een B,

of een geluid maken dat klinkt als een B – als de luidspreker sputterend tot leven komt. Het spuug komt zowat door de gaatjes. Het vliegende beest fladdert kwaad weg: hij heeft er net zo'n hekel aan als ik.

‘Oproep aan alle, eh... leerlingen. Jullie eerste maaltijd van vandaag wordt, eh... geserveerd in het Atrium. Jullie hebben t-tien minuten.’

Er klinkt een klik als hij de microfoon terug in de houder zet en een gezoem omdat hij hem vergeet uit te zetten. Zeker een minuut lang hoor ik zijn zware ademhaling, tot hij eraan denkt om de knop in te drukken.

Dokter Fredericks, de directeur.

Hij kan zichzelf nog zoveel titels geven, hij blijft een lelijke man in een witte jas die altijd naar zoete snoepjes ruikt en zijn haar over zijn schedel kamt.. De dag nadat ze me hiernaartoe hadden gebracht – toen ze me midden in de nacht uit mijn huis hadden gehaald – dromde ik met de andere nieuwe kinderen samen in het Atrium terwijl hij achter een lessenaar stond en de woorden van een scherm oplas. Zijn jas wapperde in de airco.

‘Goedemiddag, eh... jongens en meisjes. Welkom in het S-Spectrum, mmm, College. Jullie zijn hier omdat jullie ouders jullie, ehm... willen v-v-vergeten. Jullie, eh... scholen kunnen jullie niet langer t-t-tolereren, dus hebben ze ons om hulp gevraagd. Want wij zijn een speciaal instituut, voor, eh... speciale g-g-gevallen, zoals jullie. En ik zal jullie nu vertellen hoe het er hier, eh... aan toegaat.’ Zijn versterkte woorden weerkaatsten tegen de muren. ‘Kijk naar de zee achter jullie. Het is de smerigste en meest v-v-vervuilde zee ter wereld, zegt men.’

Hij keek naar ons door zijn jampotglazen en streek een ont-snapte pluk vet haar op zijn plaats terwijl wij door de glazen wanden achter ons naar de golven keken die tegen de rotsen beukten en dreunden.

Maar ik geloofde niet dat mijn vader mij wilde vergeten. En zes jaar later geloof ik dat nog steeds niet.

‘Er zijn twee manieren om hieruit te komen. Via het hek aan de voorkant, als je hebt bewezen dat je een functioneel lid van de samenleving kunt zijn. Of door van die gemene rotsen in, eh... zee te springen. Je leert je dus aan te passen óf je leert, ehm... duiken!’

Geen van die twee dingen heb ik tot nu toe geleerd.

Ik trek mijn joggingbroek aan, steek mijn voeten in mijn gympen en doe mijn horloge om. Er klinkt een piep en het lichtje in mijn deur wordt eerst rood, dan oranje en groen, en schuift vervolgens sissend open. In de deuropening staat de dikke suppoost met zijn paarse gekreukelde jasje en broek. De keycard van mijn deur bungelt aan een koord dat om zijn pols zit.

‘Kom op, Jaynes,’ mompelt hij en hij krabt aan zijn harige kin. ‘Ik heb niet de hele dag de tijd.’

Dat verbaast me niks, als je zoveel tijd nodig hebt om op je kont te zitten en te slapen. Dat is een van de voordelen als je niet kunt praten: je hoeft nooit moeite te doen om iets terug te zeggen. Ik loop de gang op en wacht.

Een voor een schuiven de deuren verderop sissend open. De kinderen van gang 7 komen naar buiten: jongens en meisjes van mijn leeftijd, met witte gezichten, en net als ik heeft iedereen een joggingbroek en gympen aan. We kijken naar elkaar, en dan wijst de suppoost zwijgend naar de andere kant van de gang.

Als we langs hem naar de openstaande lift lopen, voel ik zijn ogen in mijn rug priemen.

De herrie van het Atrium stroomt rechtstreeks mijn hoofd binnen. Het meeste geluid komt uit de rij voor de afhaalbalie, een glanzende counter in de muur met een rij pannen erop. Metalen pannen gevuld met roze brij. Een paar vrouwen met grijs haar en nog grijzere gezichten en paarse uniformen met een grote F voorop, zijn bezig de roze brij op te scheppen.

F staat voor Factorium. De grootste voedselproducent ter wereld. Of eigenlijk: de enige voedselproducent, sinds het rode oog kwam en alle dieren doodde. Alle dieren behalve het ongedierte.

Facto begon daarom met het maken van formula die ze moesten eten en nu zijn ze het enige overgebleven bedrijf – punt. Zij bezitten alles. Eerst vroeg de regering of zij de zorg voor het rode oog op zich wilden nemen en uiteindelijk namen ze de hele regering over. Zij hebben de leiding over het land, van de ziekenhuizen tot de scholen. Inclusief deze school. Ik weet niet waarom een bedrijf dat eten maakt en dieren doodt ook goed zou zijn in onderwijs, maar het eerste wat je op een Facto-school leert is dat je nooit in discussie moet gaan met Facto.

‘Welke smaak is het, mevrouw?’ roept Wave terwijl hij met zijn plastic kom in de lucht zwaait. Daarom heet hij ook Wave: bij elke rij staat hij altijd vooraan te zwaaien. Ik weet zijn echte naam niet eens.

Achter hem staat Big Brenda, een dik meisje met twee staarten dat op een extra stevig bed moet slapen. Ze zit hier omdat ze alles opat wat haar ouders hadden, zelfs tijdens

de hongersnood, en ze werd zo groot dat ze niet meer voor haar konden zorgen. Het jongetje met het witte gezicht en die wallen onder zijn ogen is Tony. Hij kwam in de problemen toen hij blikjes eten had gestolen en nu is hij hier en probeert hij de oordopjes te stelen uit de tas van Justine, die hier is omdat ze deel uitmaakte van een straatbende. De gangleden gingen op hun fietsen overal naartoe en jatten niet alleen blikjes eten, maar alles wat ze te pakken konden krijgen. Dat kleine jochie met die spikes in zijn haar en die gemene grijns is Keet. Hij heeft een concentratiestoornis. Zo'n concentratiestoornis waardoor je in de keuken met een mes achter je moeder aan gaat. En diegene helemaal achteraan, dat ben ik.

Ik weet hoe ze heten. Ik luister naar hun gesprekken. Ik weet waarom zij hier zijn.

Maar waarom ik hier ben, weet ik niet.



‘Kip met patat,’ meldt de grijze vrouw achter de toonbank die op een bodybuilder lijkt en haren op haar armen heeft. ‘De smaak van vandaag is kip én patat.’ Ze heet Irene, wat niet op harige armen rijmt, en dus hebben de anderen een liedje gemaakt over haar harige benen, die eigenlijk niet zo erg harig zijn. Het maakt echter niet uit wat Irene of die andere vrouwen zeggen – eieren met spek, gehaktbal met jus, boerenkool met worst –, alles wat we krijgen ziet er precies hetzelfde uit: een felroze brij die over de rand van je soepkom druipt en die altijd maar naar één ding smaakt: garnalencocktail-chips.

‘Formul-A’, zo willen ze dat we het uitspreken, met de A apart, maar dat doet niemand. Het is gewoon formula. Eerst gingen de dieren die we aten dood, en toen de bijen, en toen de gewassen en het fruit. De groenten waren besmet. En dus was alles op rantsoen: de voorraden vers eten die er nog waren werden opgeslagen in gigantische vriezers. Totdat ook die op waren. We aten uit blik. Vette, vlezige, vis-

sige of vega-achtige brij. Maar de blikken raakten ook op. Mensen begonnen van alles te eten. Zelfs ongedierte. Ratten. Kakkerlakken.

En op een dag – ik was ondertussen al hier – gaven ze ons formula, en dat was het dan. Geen normaal eten meer. ‘Het is er niet meer,’ zei Irene, ‘en het komt ook niet meer terug. Dat is het enige wat je hoeft te weten.’ Vanaf dat moment kregen we vervangende maaltijden die ‘voorzien in de dagelijkse voedselbehoefte’.

Als je van garnalencocktail-chips houdt.

‘Jaynes! Wil je vreten of wil je een klap voor die stomme kop van je?’

Harige Irene draait de pollepel met roze brij om boven mijn soepkom en ik loop terug langs de anderen, die hun monden al vol hebben gepropt terwijl ze nog staan. Bolle Brenda lacht naar me als ik langskom en dus sta ik stil. Bren is oké – misschien lacht ze niet zo vaak om andere mensen omdat ze zelf altijd wordt uitgelachen omdat ze zo dik is.

‘Alles goed, Roestkop,’ zegt ze terwijl ze de helft van haar formula in één keer naar binnen lepelt. Stom én rood haar. Als je van scheldwoorden houdt, moet je bij mij zijn.

Ik haal mijn schouders op en roer door de formula in mijn soepkom.

En dan zit er opeens een hoofd vol stekelhaar vlak voor mijn gezicht. Keet kijkt me met een vuile grijns aan.

‘Hé, Roestkop, heb je nog iets te vertellen?’

Ik ontwijk zijn blik en staar naar de roze brij in mijn soepkom.

‘Beetje stil hier, hè?’

‘Laat hem met rust,’ zegt Bren met haar mond vol kip en patat.

Maar dat doet hij niet.

‘Ah, man. Hij doet maar alsof. Toch, Roestkop?’

Ik schud mijn hoofd en weet al wat me te wachten staat. Keet zet zijn kom neer en rolt zijn mouwen op. ‘Kijk dan, Bren, ik laat het je zien. Ik durf te wedden dat hij je de oren van je kop schreeuwt als ik hem een harde stomp geef. Toch, Roestkop?’

Nee, dat doe ik niet.

A) Omdat ik dat niet kan, en

B) Omdat ik hier vandaag niet voor in de stemming ben.

Dus hou ik mijn soepkom als een schild voor mijn borst en loop langs hem en de anderen.

Achter me hoor ik Keet nijdig op de vloer spugen en lachen, en al is het het stomste wat je kunt doen, ik kan het toch niet laten: ik kijk achterom. Ze kijken allemaal naar me.

‘Freak,’ zegt Keet, met een duivelse grijns op zijn gezicht.

Ik zeg tegen mezelf dat ik al heel lang weet dat ik nooit bij de praters zal horen, dus schud ik mijn hoofd, doe alsof het me niks kan schelen, hou me groot en neem mijn soepkom mee naar Mijn Hoek.

Mijn Hoek is natuurlijk niet echt mijn hoek. Het is gewoon een plek in het Atrium onder een van de zwevende metalen loopbruggen die de klaslokalen met elkaar verbinden, waar meer metaal en beton is dan glas, waar ze de lege formula-vaten uit de keuken opstapelen, naast een afvoerput. Het is een rustige, donkere plek, goed om naartoe te gaan als je niet lastiggevallen wilt worden door gekken met stekeltjehaar. Ik zet de kom met felroze brij op de grond

en draai een van de vaten om. FACTORIUM IS EEN SELWYN STONE ENTERPRISE ONDERNEMING, staat erop. Het zal wel. Niemand heeft Selwyn Stone ooit in het echt gezien. Waarschijnlijk bestaat hij niet eens. Het is moeilijk om te zien wie mensen zijn als ze altijd achter het verduisterde glas van autoramen zitten of als ze omringd door hordes fotografen en bodyguards door de ingang van een wolkenkrabber verdwijnen. Het hoofd van Facto, de man die formula uitvond, is inmiddels het hoofd van het hele eiland en hij is degene die al die regels heeft bedacht. Raak dat niet aan, eet dit niet, woon daar niet – nou, op dit moment kunnen die stomme regels me helemaal niks schelen. En om het te bewijzen ga ik boven op die stomme naam zitten, pak mijn soepkom en wacht.

Ik ga het namelijk niet zelf opeten.

Nou ja, misschien een paar happen – maar dat is voor de schijn. Ik ga het aan iemand anders geven. Iemand die hier nu wel zou moeten... zijn.

En ja, langs de zijkant, in de schaduwen bij de afvoerput, zie ik twee voelsprietten verschijnen die draaien en voorzichtig de lucht aftasten. Twee roodoranje voelsprietten van een insect dat bijna even groot is als mijn duim. Een insect met een platte kop, heel veel harige poten en twee kaken die zonder geluid te maken ergens op lijken te kauwen.

Ongedierte. Een kakkerlak.

De voelsprietten tasten de lucht af en als hij doorheeft dat er verder niemand in de buurt is, kruipt hij voorzichtig uit zijn schuilplaats en toont de twee witte strepen op zijn rug.

Ik glimlach naar hem. Niet dat hij terug kan glimlachen – hij is een kakkerlak – maar hij vindt het wel leuk om

naar me toe te komen en aan de formula te knabbelen die ik hem lepel voor lepel geef, dus laat ik hem zijn gang gaan. En het is oké om tijd met hem door te brengen. Hij geeft je geen trap tegen je been en hij zegt niet: ‘Moet ik je soms ook nog een rotstomp geven? Schreeuw je dan misschien wel?’ (Nee.) Hij houdt je armen niet op je rug terwijl zijn vriend je de kieteldood geeft en zegt niet: ‘Wat? Kun je niet eens lachen?’ (Nogmaals: nee.) En hij zal je helemaal nooit uitschelden of naar je wijzen als je je best doet, ontzettend je best, om een woord te zeggen.

Hij luistert alleen maar, min of meer.

Ik schep een beetje formula op mijn lepel, controleer of er niemand kijkt en leg het dan naast mijn voet op de grond. Hij rent ernaartoe en begint het op te peuzelen.

Niemand weet waarom kakkerlakken het rode oog niet hebben gekregen. Papa zei wel eens dat het hem niet verbaasde dat zij het overleefden – als je een neutronenbom zou laten vallen, zouden zij volgens hem de enigen zijn die zouden overblijven.

(Dat krijg je met een vader die wetenschapper is. Als hij zijn laboratorium in de kelder heeft en hij laat je meekijken terwijl hij aan het werk is en in zichzelf praat, zoals hij doet, heb je geen school en proefwerken nodig. Je hoofd zit van het begin af aan vol nuttelozen feiten.)

Het rode oog was echter geen nucleaire bom; het was een ziekte. Een ziekte die erger is dan een nucleaire bom, als je het mij vraagt. ‘Een soort dierengriep,’ zei papa. Een griep die de lichamen en hersenen van dieren in een brij veranderde, en vlak voordat ze doodgingen werden hun ogen felrood, alsof ze vanbinnen in brand stonden.

Papa dacht dat het op een veehouderij was begonnen, maar niemand wist precies waar het vandaan was gekomen. En voordat men het had kunnen achterhalen, had het virus zich al verspreid. Niet alleen onder de dieren die we aten, maar zo ongeveer onder alle levende wezens: wilde dieren, huisdieren, dieren in de dierentuin – het ging de hele wereld rond –, tot de oerwouden vol dode dieren lagen, de vogels uit de lucht vielen en de vissen als een glibberige deken op het water dreven.

Alle dieren gingen eraan dood.

Dat wil zeggen, alle dieren behalve die waar je niks aan hebt, zoals de dieren die geen gewassen bestuiven of insecten eten. Alleen de insecten zelf, het ongedierte, zoals deze stinkende kakkerlak die van mijn lepel formula zit te lebben. Ook al kunnen zij het virus niet krijgen, je mag ze toch niet aanraken. Want mensen kunnen het virus wel krijgen. Daarom heeft Facto het hele platteland tot quarantainegebied verklaard en iedereen gedwongen om naar de stad te verhuizen waar ze hen kunnen beschermen, en daarom wonen wij hier onder een omgekeerd glazen schip. Voor het geval dat, zegt Selwyn Stone.

Het kan me niks schelen. Ik leun voorover, steek mijn arm uit en laat het ongedierte op mijn hand kruipen.

Het is een groot exemplaar. Misschien wel de grootste die ik ooit heb gezien. Andere kinderen zouden zich misschien rot schrikken maar ik niet. Ik kijk om me heen, naar de bedompte stille plek in de schaduw, naar de groep kinderen aan de aan de andere kant van het Atrium, die onder het eten zitten te lachen en elkaar plagen, en ik bedenk dat Keet misschien wel het goede woord heeft gekozen: freak.